

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Przez 24 koron, — półrocznie 12 kor. — kwartalnie 6 kor. — miesięcznie 2 kor., za przesyłkę do domu dopłaca się 40 halerzy miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim całorocznie 30 kor. — półrocznie 15 kor. — kwartalnie 7 kor. 50 hal. — miesięcznie 2 kor. 50 hal.
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 42 marek — kwartalnie 10 marek 50 fenigów do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 45 frank. 80 cent. — kwartalnie 11 franków 40 cent.
Redakcja „Dziennika Polskiego”: plac Marjacki liczb 6 i 7. Telefon Nr. 171.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Numer „Dziennika” kosztuje we Lwowie 8 hal., na prowincji 10 hal.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8 rano.

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Do Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjacki 6 i 7 i wszystkie Biura dzienników we Lwowie i na prowincji.
Wiednia: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas, M. Dukes, H. Schalek, A. Oppel's Nachf., Rudolf Mosse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 37 rue de Varenne.
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 20 halerzy od jednego wiersza drobnym drukiem (pełni).
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz i koronę.
Przeważnie korespondencje 24 i nekrologi 40 halerzy od wiersza.
Grobnie ogłoszenia 3 halerzy od wiersza. Pomieszczenia i sklepy po 2 hal. od wiersza.
Reklamy w rubryce „Nadesłane” 60 halerzy od wiersza.

W obronie uczuć religijnych.

Lwów 27 lutego.

„Nie dość im narodowościowych sporów, chcą jeszcze wszcząć w tem państwie wojnę religijną, wojnę domową na wszystkie fronty...”

Słowa te padły w ubiegłą sobotę na tajnym posiedzeniu izby poselskiej we Wiedniu, z ust naszego posła W. Dzieduszyckiego, który imieniem Koła polskiego wniósł protest energiczny przeciw znanej interpelacji schoenerowców Eisenkolba i Steina, na temat wrzaskowego szerszenia zepsucia przez... konfesyjnal. Obaj ci odstępcy, którzy świeżo przed wyborami, niezwadnie dla pozyskania sobie protekcji Schoenera i Wolfa, przyjęli byli protestantyzm, dołączając do swego niekierownego interpelacji skonsolidowani w Austrii broszurę niejakiego Grossmanna, Prusaka, spotwarzającą w sposób wstrętny św. Sakramenty, a zwłaszcza św. Sakrament pokuty. Tekst zaś samej interpelacji naszpikowali dorywczo wyrwanymi i przekręconymi cytatami z pism teologicznych św. Alfonsa Liguیریego. Interpelację tę — przyjętą ku ogólnemu zdumieniu przez siedzącą na dwóch stołkach wiceprezenta izby Pradego — odczytano na tajnym posiedzeniu w sobotę, po czym wywiązała się długa i namiętna dyskusja, zakończona uchwałą prawie jednomyślną, ażeby rzekoną interpelację wykluczyć z protokołu stenograficznego. Podając rezultat głosowania do wiadomości izby, stwierdził prezydent hr. Vetter, iż jest on dowodem, że wszyscy uczciwi i rozumni ludzie — bez różnicy przekonań i narodowości — potępiają tego rodzaju nadużywanie nietykalności poselskiej, jakiego się dopuścili autorowie interpelacji.

Olóz w ciągu wspomnianej dyskusji, zabral pomiędzy innymi głos hr. W. Dzieduszycki i wygłosił mowę, która — w dzisiejszych zwłaszcza czasach rozszewiania u nas przez żywoły radykalne hasła antireligijnych i antyklerykalnych — zasługuje w całej pełni na pobieżne bodaj rozpowszechnienie. W tym celu przytoczymy — zmuszeni liczyć się z brakiem miejsca — co ważniejsze przynajmniej ustępy rzeczonego przemówienia:

„Padły w tej izbie okrzyki: „Los von Rom!” Jest to hasło pewnej partii, która do sporów narodowościowych przylączyła się także jeszcze walce religijnej, aby wszystkie sumienia wstrząsnąć, aby wszystkich mieszkańców tego państwa podnieść i wzburzyć. Mieszanie religijnych kwestyj do spraw politycznych jest zawsze wielkim błędem i ci, którzy w celach agitacyjnych grają na religijnych uczuciach ludu, ściągają wielką odpowiedzialność na swe sumienia. Nie wolno zapominać, że religia jest świętem uczuciem dla ludzkiej duszy. Tej świętości nie wolno dotykać gburowałą ręką. Niestety, religijne uczucia ludności znacznej większości mieszkańców tego państwa bywają teraz zbyt często zadrwane. Oświadczam, iż musimy się najenergiczniej przeciwko temu zastrzec, aby te religijne uczucia, do któregośkolwiek wyznania byłyby przywiązane, były obrabiane. W ten sposób wnoszona byłaby dalsza, niebezpieczna trucizna w zastrutą już i tak polityczną atmosferę. Czynimy tak, jak gdybyśmy wcale nie byli świadkami wielkiej odpowiedzialności, która na nas ciąży wobec państwa, ludu i historii. Bawimy się zabójczą bronią, jak dziecko, które się bawi ogniem, nie wiedząc, iż ojcowska strzecha nad jego głową może pójść z dymem. Niektórzy posłowie nadużywają swego stanowiska, aby w tej sali rozpać wszystkie uczucia nienawistni, aby każdą część ludności podjudzać przeciw drugiej, aby każdą, gotującą się już ranę na nowo rozjątrzać i cnie naszej społeczności coraz to nowymi ranami pokrywać. Nie dość im narodowościowych sporów, chcą jeszcze wszcząć w tem państwie wojnę religijną — wojnę domową na wszystkie fronty.

Podpalaczami mogą nazwać tych,

którzy tego parlamentu chcą nadużyć do religijnej propagandy. A jest nią to, moi panowie, coście dzisiaj przedziwili. Nie osiągnięcie jednak w ten sposób niczego, gdyż niedocenianie rozsądku swoich wyborców. Jako ostrze przeciw katolicyzmowi, wyciąganie książkę, która rzekomo ma być przeznaczona dla seminarjów duchownych i zawiera ustępy, które bez obrażenia przyzwoitości nie mogą w tej izbie być odczytane. Nawet najbardziej ograniczony pomiędzy waszymi wyborcami wie, że na przykład student medycyny musi się uczyć o rzeczach, które opowiadać publicznie byłoby nieprzyzwoitością, a przecież panowie zaprzeczają nie możecie, że książka nauczająca o tych rzeczach jest dobrą i pożyteczną. W podobnym położeniu, jak lekarz, znajduje się i kapłan, a zwłaszcza spowiednik, ten musi znać wszystkie tajemne grzechy. Powtarzam, że do tej chwili nie znam treści tej interpelacji; wiem tylko, że wyszydza ona najświętsze uczucia katolików i uraga z wszelkiego poczucia wstydu. W imieniu całego Koła polskiego protestuję przeciwko tej i jej podobnym interpelacjom. Ponieważ pragniemy, aby wszelkie religijne uczucia i ogólna moralność znajdowały ochronę w tej izbie, wyrażam nadzieję i przekonanie, że pan prezydent i w przyszłości potrafi zapobiedz, aby takie interpelacje do protokołu parlamentarnego się nie dostawały.”

Proces przemyski.

Lwów 27 lutego.

Skonczył się wreszcie wczoraj — wyrokiem po Bożemu i ludzku sprawiedliwym — proces, który od kilku dni skupiał na sobie uwagę całą naszego społeczeństwa. A nie szło bynajmniej o brymiej większości rozgorączkowanych i ciekawych o osoby oskarżonych, tem mniej zaś cłuba o hasła społeczne, którym oni służą, lecz o sprawę zasadniczą — rzec można — o to mianowicie, czy wobec rozpanoszenia się militarysty w całej Europie i w Austrii może nastąpić wymiar czystej sprawiedliwości w wypadkach, gdy stroną poszkodowaną, skarzącą niejako, jest... wojskowość. Pytanie to w danym wypadku o tyle więcej było zastrzone, iż wszyscy pod sąd nałożą do chorągwi radykalnej, socjalno-demokratycznej, która oczywiście nie może cieszyć się sympatją ani armii, ani władz rządowych. A ponieważ i każdy sędzia jest w pierwszym i ostatnim rzędzie także tylko człowiekiem z krwi i kości, z mózgiem i systemem nerwowym, który przy całej energii swej bezstronności może łatwo uleść pewnej autogestji — jeżeli już nie wprost zewnętrznej sugestji — więc mimowolnie wielu zapytywało się w duchu, żali ten areopag sędziów, mający przed sobą socalistów, oskarżonych o gwałt, spełniony na osobach kilku oficerów, zechce i będzie mógł wnieść się na wyżynę, jak kryształ czystej, żadnymi ubocznymi względami nie skażonej sprawiedliwości i winnych ukarać tak, jak prawo i sumienie nakazywało?

W tej areytrudnej sytuacji, trybunał lwowski — zaznaczamy to z dumą i gorącym zaдовоłeniem — stanął na stanowisku idealnie sumiennem i sprawiedliwym. Śledztwo, prowadzone długo i nadzwyczaj skrzętnie, zebralo wszystko, co jeno talent inkwizycyjny sędziego, z pomocą stojącego mu do dyspozycji aparatu policyjnego wydobyc zdołał. I gdy zbudowano na tej podstawie akt oskarżenia, przyszło do rozprawy ostatecznej, która samym już wysoce niezwyczajnym wyglądem swoim, obudzała powszechną sensację. Prowadził ją prezydent kraj. sądu karnego, oskarżenie zastępował prokurator państwa, — nie dość na tem, sam prezydent wyższego sądu formalnie czuwał osobiście nad tokiem rzeczy. No... i skończyło się na zaprzeczeniu zbrodni gwałtu, zarzuconej pod sąd, a na zasądzeniu dwóch

z nich za przestępstwo w sprawie ubocznej. Wyrok ten każe zaprawdę uderzyć czołem przed majestatem sądu, który zdołał tak bezwzględnie nie sprawiedliwe, czyste i wielkoduszne zajęcie stanowisko, wyrok ten napędza słuszną dumą społeczeństwo, którego ci sędziowie są synami. Cześć im w imię prawdy i sprawiedliwości!

Wyrok ten jest również lapidarną odpowiedzią na niekierowne napaści radykałów niemieckich na sądownictwo galicyjskie — a jak dzisiaj się okazuje, także pp. Wasylków i Kosów, którzy osłonięci puklerzem nietykalności poselskiej, tchórzostwo jednostki usiłują pokryć urojonymi względami na jakieś specjalne stosunki sądowo-prasowe w Galicji.

Ze sfer ruskich.

(Wiec akademików ruskich w sprawie rozruchów studenckich w Rosji. — Reforma seminarjów duchownych we Lwowie. — Jak wygląda polski „hakatyizm”?)

W sprawie rozruchów studenckich na uniwersytetach w Rosji odbyło się ubiegłej niedzieli zgromadzenie rusko-ukraińskiej młodzieży uniwersyteckiej we Lwowie, w lokalu „ruskiej Besidy”. Zgromadziło się przeszło 150 studentów i studentek, a te ostatnie weszły nawet w skład prezydium wiecu. Referent sprawy, p. Starosolski, przedstawił historię ruchów studenckich w Rosji, jako dążenie do swobody i postępu i zaznaczył, że w ruchu tym. obok Rosjan, uczestniczą także Rusini ukraińscy. Z tego względu młodzież ruska ma obowiązek zaprzestować przeciw surowym karom, jakimi rząd rosyjski obłożył młodzież uniwersytecką. Wiec uchwalił następnie trzy wnioski, przedstawione przez referenta: 1) Zgromadzenie wyraża prześladowanym studentom w Rosji swoją najgorętszą sympatię i postanawia objawić ją w osobnej odezwie. 2) Zgromadzenie postanawia podjąć inicjatywę w urządzaniu wieców na wszystkich uniwersytetach nierosyjskich, celem zaprzestowania przeciw prześladowaniu studentów w Rosji. 3) Zgromadzenie wybierze komitet z trzech osób z prawem kooptacji, który to komitet zreaguje na odezwę, zapoczątkując wiec i za pośrednictwem prasy poinformuje społeczeństwo całej Europy o charakterze rozruchów studenckich w Rosji.

— Ks. metropolita Szeptycki rozpoczyna swą działalność od sprawy seminarjów duchownych. *Halyczanin*, który posiada najlepsze informacje o zamiarach i działalności ks. metropolity, donosi, że ks. Szeptycki zjawił się w tych dniach w lwowskim seminarjum duchownym i odprawiwszy nabożeństwo, miał do alumnów przemowę. Ks. metropolita oświadczył, iż wyzłacie kanoniczną swą archidiecezji rozpoczyna od seminarjum. Natychmiast też odbył konferencję z przełożonym zakładu i zapowiedział, że codziennie będzie odwiedzał seminarjum, aby prześłuchiwać poszczególnych alumnów, celem poinformowania się o stosunkach zakładu, a następnie na tej podstawie przystąpić do reorganizacji. *Halyczanin* wie widocznie, w jakim kierunku ma nastąpić owa reorganizacja, pisze bowiem: „...metropolita pragnie na serio zająć się wprowadzeniem do seminarjum tych porządków, które od czasu wprowadzenia ostatniej, nowej ery, stały się tam tylko wspomnieniem historycznym. A byłby już najwyższy czas ku temu, albowiem zakład ten nie może nigdy wychować takiego duchowieństwa, któreby pilnie i sumiennie spełniało swe obowiązki, jak długo jego przełożeni widzą główny warunek powołania duchownego w nieznajomości nabożeństwa cerkiewnego i obrządków, a zarazem w lekceważeniu sobie języka cerkiewnego, natomiast główną wagę kładą na fonetyce i t. p.” Z powyższego ustępu widzimy, że reorganizacja ma być dokonana w duchu — *Halyczanina*, a więc moskalfiliskim.

— Przez parę miesięcy *Dziś* i *Halyczanin* rozpiswały się szeroko o „hakatyzmie” dyrekcji poczt we Lwowie, która rzekomo wzbroniła adresowania listów w języku ruskim. Sprawa ta nawet poza granicami Galicji znalazła swe echo w kores-

pondencjach do gazet niemieckich. Ile zaś prawdy w owym krzyku i o ile „hakatyzm” galicyjskiej poczty ma coś wspólnego z pruskim hakatyzmem pocztowym, niechaj świadczy oryginalne rozporządzenie lwowskiej dyrekcji pocztowej, które tutaj przytaczamy dosłownie. Rozporządzenie to pojawiło się 18 listopada 1900 do l. 113.588 i brzmi:

„Ponieważ listów, adresowanych po rusku nie doręczano częstokroć adresatom, z powodu nieznaności języka ruskiego, wzywa się wszystkich urzędników pocztowych, aby w ciągu sześciu miesięcy nauczyli się czytać pismo i druk ruski, oraz pisać po rusku. Po upływie wyżej oznaczonego terminu, naczelnicy urzędów mają odbyć egzamin z podwładnymi sobie urzędnikami, a piśmienny wykaz niedbalych w tym względzie przesłać dyrekcji. Należy również na listach, adresowanych po rusku, dopisywać miejscowości literami łacińskimi, aby odczytanie adresu umożliwić także urzędnikom, nie umiejącym po rusku (a mianowicie poza granicami Galicji).”

Niechajże teraz bezstronny czytelnik powie, czy to jest ucisk języka ruskiego, czyli też raczej bezwzględne uznanie jego praw i dążenie do równoprawienia? Ale dla umysłów bajdamackich nawet tak słuszny, a życzliwy rezydent był niemiłym. A dlaczego? Oto, bo wyszedł z własnej inicjatywy dyrektora poczt i ani p. Romanczuk, ani dr. Korol, lub Kos nie mogą pochwalić się, iż stało się to na ich specjalne żądania i groźby. My, Polacy, zawsze tak wychodzimy na oportunistę wobec „braci” Rusinów!

Korespondencje.

Wiedeń 22 lutego.

(Żałoba po Milanie i jego pogrzeb. — Ostatki karnawałowe. — „Klagendes Lied”).

Pod sam koniec wesołego i ożywionego karnawału tegorocznego, ukrył się nagle Wiedeń żałobą, nie oficjalną, wprawdzie, ani zbyt ciężką, ale w każdym razie żałobą płynącą ze serca poczytujących za kims, którego lubiano, kto był sympatyczny. Ekskról serbski Milan był takim właśnie lubianym i sympatycznym (naturalnie dla Wiedeńczyków), był to sobie taki *Kreuzfider Kerl*, jakgdyby się nad wonną Wiedeńską urodził i wychował, a prztem taki *immer nobler Cavalier*, że imponować musiał wiedeńskim „Spießbürgerom”. Prztem targował i zarabiał dawał wiele, choć sam był często w tarapatkach pieniężnych... Ten ostatni przymiot zaważył niewątpliwie na szali sympatii Wiedeńczyków — bądź co bądź, na wieść o jego śmierci, do słów współczucia dodawano zwykle na zakończenie: „Tak niespodzianie umrzeć, w dodatku — podczas karnawału! Biedaczysko! Leby on mógł jeszcze przerobić! A ile puścić!...”

Żałoba Wiedeńczyków objawiła się przede wszystkim w niezliczonej masie wieńców i trumny Milana złożonych. Od kogoż to tam nie było wieńców! Na białych i czarnych szarłach widniały najrozmaitsze napisy i dedykacje: Anna Sacherowa — w najpoddańszym holdzie „Służba zakładu Sacher’a — we wdzięcznym wspomnieniu” i t. d., i t. d. Mnóstwo firm kupieckich, kelnerzy z rozmaitych lokalów, nawet posługujące publicznie złożyli swe wieńce, wszyscy poczuli się do tego obowiązku przez wzgląd na sute odbierane niegdyś napiwki i wynagrodzenia...

Na pogrzeb, który dzięki postanowieniu cesarza, odbył się z wielką okazałością, wyruszyło — pomimo szalonego mrozu, jaki tego dnia panował — pół Wiednia. Długa przestrzeń od kaplicy serbskiej, przy ulicy Veitla, aż na dworzec kolei państwowej, zatłoczona była publicznością, ale też było patrzeć na co! Olbrzymi kondukt, powozy dworskie, gwardziści przybrani, trabanci, dostojnicy dworscy i państwowi, papiowie w malowniczych strojach, postępujący w dwóch wydłużonych szeregach, z głowami odkrytymi, według ceremonjału. Ci ostatni,

przewodzący milową przestrzeń z gołymi głowami na mrozie, zachowują zapewne najdłuższą pamięć o zmarłym królu serbskim...

Naturalnie, że żałoba po Milanie, jaką w sercach swych przechowali Wiedeńczyk, nie przeszkodziła im wcale korzystać z szalonych karnawałowych ostatków. Odpadły urzędowe bale dworskie, ale inne, prywatne i publiczne, wypadły znakomicie. Koroną zabaw tegorocznych był bal kostiumowy p. t. „Kunstfrühling” (wiosna sztuki), urządzony przez uczniów tutejszej szkoły przemysłowej, oraz bal „arty-słów”, który się odbył w „Künstlerhaus”. Ten drugi był mocno ekscentrycznym w pomysłach, a modernistycznym w swej formie. Mieszkańcy Ziemi chodzili tam pod rękę z mieszkańcami Marsa, zima bratała się z latem, słowo „niemożliwe” nie istniało zupełnie. „Pallas Athene” miała helm i zbroję z biletów tramwajowych. Dalej przy pomocy promieni Röntgena można było zajrzeć do myśli uczonoego i zobaczyć piękną damę w kostiumie kapiełowym. „Cnotę” wyobrażała znow kobieta tak brzydka, że właściwie obraz ten powinien był nosić nazwę „Cnota z musu” lub „Nux vomica”. Oprócz obrazów malowanych, były też żywe, a więc filigranowi mieszkańcy Marsa przybyli wolbrzymim balonie, zbudowanym na wzór Zeppelinowskiego: dzięki szminkom i odpowiednim szatom, te postacie wyglądały przezroczyście, ełerycznie. Młodzi architekci zbudowali „Akropolis”, czyli szynk w r. 1950. Fronton był utworzony z flaszek Odolu, z wydrążonych śliwek i z czosnku, dach — z karków od trzewików.

Bal uczniów szkoły przemysłowej był mniej zabawnym, niemniej jednak świetnym i oryginalnym. Wbrew tradycji, rozpoczął się on walcem, odtańczonym przez same dziewczęta, przybrane w barwne i powiewne szaty, z kwiatami we włosach i z dużymi okwieconymi galeziami w rękach. Efekt był wspaniały. Nieprzełiczony szereg barwnych kostiumów i grup najrozmaitszych dopełnił oryginalnej całości. Bal zrobił furorę i ma zapewne na przyszłe lata powodzenie...

Także wielkie powodzenie, acz innego już rodzaju, towarzyszyło wykonaniu najnowszego dzieła muzycznego Gustawa Mahlera (dyrektora opery nadwornej) p. t. „Klagendes Lied”. Swój drogą, wykonanie było jak rzadko udane. Olbrzymi chór, z pięciuset śpiewaków złożony, cała orkiestra opery i soliści: p. Schröder, oraz panie Elizza i Mildenburg, wszyscy wywiązali się ze swego zadania z taką precyzją i przejęciem się, że niewiadomo, co większy właściwie wywołał efekt, czy wykonanie, czy sama kompozycja... W każdym jednak razie, ostatecznie dzieło muzyczne Mahlera mówi bardzo wymownie o jego wielkim talencie. Just.

Z dziejów nędzy.

Na jednej malej karteczce, skromnie, jak całe ich życie, wydali Bracia Tercjarze św. Franciszka, posługujący ubogim, sprawozdanie swe za rok 1900. Nie ma tam ani jednego słowa chełpliwości, z rezultatów tych w praktyce zastosowanych cnot miłosierdzia chrześcijańskiego, ale są same cyfry, które daleko lepiej przemawiają, niż najsumniejsze frazesy, lub zdania.

Cyfry te wykazują nam, że w ciągu roku 1900 korzystało z „Przytulisk Brata Alberta” 958 mężczyzn, 445 kobiet i 196 dzieci, a więc 1.549 osób, które, gdyby nie opieka Tercjarzy, tuliby się musiały po norach, piwnicach, szynkowniach ostatniej kategorii, lub — pod gołym niebem. Z cyfr tej przypada na porę zimową 524, na letnią 360 codziennych gości w przytuliskach.

Alle praca Braci Tercjarzy znakomite wydaje rezultaty w kierunku opieki nad zaniebawianymi dziećmi. Ze sprawozdania możemy powziąć przekonanie, że na 196 dzieci, korzystających w ciągu roku z Przytuliska, 189 pobierało naukę lub zajętych było pracą, mającą za zadanie oddać ich kiedyś społeczeństwu, jako pożytecznych jego członków. Bracia Tercjarze więc, nie zapominając o teraźniejszości, pracują dla przyszłości i oprócz chleba codziennego (wydano

(34)

W OJCÓW ŚLADY...

POWIEŚĆ

przez Kazimierza Laskowskiego.

Pitzburgowie nie żyli w okolicy właściwie z nikim bliżej. Sam Pitzburg nie bardzo dbał o to, lecz ulegając żoncie, której marzeniem było prowadzić dom otwarty, starał się przy sposobności o nawiązanie towarzyszkich stosunków i rad każdego widział u siebie. Ze zaś znał prawie wszystkich, a z wieloma miał jeszcze interesy pieniężne, zbierało się przeto w Czarnowodach od czasu do czasu towarzysztwo, przeważnie męskie, a nawet i kilka pań z sąsiedztwa zaczęło bywać. I chociaż do zażyłości nie przyszło, jednakże stosunki ułożyły się tak, że w razie zaproszenia, nikt w końcu nie odmawiał. Nie było zresztą wyraźnego powodu odmowy. Pitzburgowie podejmowali gościnnie, a pani Emma, gdy chciała, umiała być uprzedzającą grzeczną i miłą. Grała zaś w domu pierwsze skrzypce. Więc aczkolwiek przyjęcia w Czarnowodach nosiły charakter urzędowoetykielny, udawały się prawie zawsze.

Przeto i teraz zaproszeni na „Sznitzeljagd” stawili się w rannych godzinach w komplecie, z wyjątkiem jedynie Opeckiego, który uparł się

i nie chciał towarzyszyć Tadeuszowi, wymyślając się „łacińską” swoją jazdą. Użył zaś tej wymówki głównie dlatego, że bawiąc w Głębokim już i tak dłużej, niż początkowo miał zamiar, postanowił wyjechać poprzedzając, zauważywszy, że stosunek wzajemny obu Głębockich, ojca i syna, zaostrzał się z dniem każdym. Ułożył sobie przeto, że skończywszy „Słoneczniki”, wyjedzie, aby nie być między młotem a kowadłem.

Natomiast dopisali obaj młodzi Bukojemscy z Rędzin, stawili się Rodowski na sprawozdanie świeżo z Irlandji „hunterce”, przyjechał pan Dukwicz ze Styczynskim i kilku jeszcze młodych ludzi z dalszych stron, dotychczas Tadeuszowi osobście nieznajomych. Nadto bawili już od dni paru w Czarnowodach umyślnie zaproszeni na „mastera” kuzyn Pitzburgów, syn właściciela ziemskiego z Pomeranji, Otto von Brunitzky.

Jeden z pierwszych przybył Tadeusz z zapędem człowieka, który pragnął zagłuszyć coś w sobie, chwytając oburącz pierwszą nadarzoną ku temu sposobność, jak nianka grzechotkę dla uspokojenia kapryśnego dziecka. W domu było mu niewymownie ciężko. To długie łamanie się z sobą, nie tylko wyczerpywało go fizycznie, ale i moralnie uczyniło gorszym. Żal, który się narodził z tych rozmyślań, wnikał w jego istnienie i domagał się odwetu. Zaczynało go wszystko drażnić i chwilał łaknąć popostu

jakiegoś wybuchu, w którym mógłby był nagromadzoną gorycz wyrzucić. Miał jednak nad sobą tyle jeszcze władzy, że zdobywał się na unikanie jątrzących przyczyn i kielnał wzburzone myśli.

Wiec też wiozł skwapliwie swoją zgrzyotę do Czarnowód i prawie czuł się szczęśliwym, znalazłszy się poza rodzicielskim progiem.

Był niezmiernie ożywiony, mówił dużo, nadskakiwał pani domu z tym nieuchwytnym dla obojętnych oczu rozmachem desperata, depczącego w holubcach ból wszelki — byle zapomnieć!

Słońce wychyliło się już zupełnie z porannej zamglenia; przyrzęzło, sięjąc po wyiskrone przymroczkiem ziemi tysiącem barw i blasków. Stary dwór, jedyny świadek dawnych czasów, zdegradowany na kuchnię, dymił przysadzistym kominem, wychylając się niesmiało z gesty kupy drzew, jakby wzdychał do minionej przeszłości. Najbliższe drzewa, rozrzucone niejako widokiem staruszka, pakwały w słońcu, topniejąc na cieple marzozem. Czuły olbrzymie świerki zaczęły zrzucać z iglic srebrną łuskę, różgi brzoź czernieć i strącać opalowe kropki na gontowy, omszały dach dworku, ubierając się w zamian w woal błękitnego dymu i rozświetl jarką. Przed dworkiem, na wysypnym świeżo piaskiem dziedzińcu, służba oprowadzała osiadłone wierzchowce.

Przed pałacem stał Czarnowodzki leśniczy,

korpułentny Ni-miec Sachs, w zielonej szamowanej kurcie, z trabką przewieszoną przez ramię, w sztylpach i białych rękawiczkach. Patrzył w okna pałacowe, oczekując na rozkazy.

Wybiegł bezwasy lokaj. Leśniczy zadął w trąbkę.

Na ganku ukazało się całe towarzysztwo, przybrane do konnej jazdy, mężczyźni z wyjątkiem pana Dukwica i Styczynskiego w czarnych frakach i aksamitnych kepi, pani w ciemnozielonej sukiencej amazonce. Otto von Brunitzky miał do prawego ramienia przyspiloną lisją kitę.

Rozległ się powtórny sygnał. Stajenni doprowadzili konie.

Na wsiadaniem von Brunitzky przyrzeczył się z miną znawcy podprowadzonym koniom, pochwalił „hunterkę” Rodowskiego, krępego kozaka pana Dukwica, wreszcie klepiąc po łabędziej szyi gniadego, zwrócił się do Tadeusza:

— Dobry koń, lecz surowy i potrzebuje wytwornej ręki.

Młody Głębocki potaknął skinieniem głowy i niejako w odpowiedzi na powyższą uwagę szybkim ruchem dosiadł wierzchowca i zebrałszy cugle, w krótkim galopie okrążył dziedzińce.

— Brawo! Brawo! — zawołała pani Pitzburg.

Lecz von Brunitzky uśmiechnął się z prze-

kasem i skinąłszy na służącego, wsiał z flegmą na kasztanowatego „steplera” i stępa ruszył z przed ganku, a za nim reszta towarzysztwa parami.

Przez wieś jechano zwolna, gdyż właściwy pociąg miał rozpocząć się dopiero od młodego dębowego lasu, położonego na granicy Czarnowód i Głębokiego. Tadeusz chciał zająć miejsce obok pani Emmy, ale go uprzedził Bukojemscy. Jechał więc nieopodal z panem Dukwicem i Pitzburgiem, mając za sobą wyprostowaną do śmieszności postać Rodowskiego, rozmawiającego o zaletach „hunterki” z panem Styczynskim, który z lekką pokpiwając sobie z „angielczyzny” Starykonia, raz po raz tonem udanego zaciekawienia zagadywał:

— Ciekawa jednak rzecz, komu się więcej powiedzie? Ja na swoim szlaku nie pretenduję, ale sąsiad powinien utrzymać sławę polskiej jazdy i tego niezmierzka przylapać. Honor okolicy w twoich rękach.

Słowa te dochodziły do uszu jadącego przodem Tadeusza i aczkolwiek widocznie było, że Styczynski żartuje tylko, niemniej zupełnie serio pomyślał, że bądź co bądź nie wypada pokpić sprawą. Instynktownie odczuwał się w nim tradycyjne zamiłowanie do konia i podrażniona ambicja domagała się swoich praw. Jął więc planować w myślach przebieg gonitwy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

w 1900 r. 331.025 porcji strawy), dają sporo obroku duchowego tym, którzyby w dalszym życiu cierpieć musieli za winy najczęściej nie swoje.

A teraz zapytamy się, czy społeczeństwo w równej mierze oddaje się Braciom Tercjarzom za ich pełną poświęcenia pracę?

Naszym zdaniem bardzo mało, a w każdym razie nie w należytych stosunkach do usług, jakie Przytulisko społeczeństwu temu oddaje. Zauważyć przecie można, że rok za rokiem odkąd trwa praca Tercjarzy, zmniejsza się liczba włóczęgów i żebraków dojrzałych i nieletnich po ulicach miasta. To są rezultaty pracy Tercjarzy.

Gdyby to społeczeństwo nie więcej nie dało dla utrzymania Przytulisk, tylko to, ile wydawało rocznie tej całej masie żebraków, Tercjarze mogliby znacznie rozszerzyć swą zbawiającą pracę.

W tym duchu aż do skutku przypominać będziemy jego obowiązki, bo tylko tak mała, bardzo mała stonkowność ofiarności, da się osiągnąć wielki cel umoralnienia tych, którzy są dziś ciężarem i chwałem, może mimowolnym, ale bądź co bądź pustym przez tych, którzy tolerują żebractwo przez wspieranie go.

„DZIENNIK POLSKI” kosztuje miesięcznie

1 zł. we Lwowie,
1 zł. 25 na prowincji.

KRONIKA.

Djarżusz lwowski. Czwartek 28 lutego. Powszechnie wykłady uniwersyteckie: W szkole im. Mickiewicza (ul. Teatrna 15) godz. 7½—8½, wieczorem, prof. dr. J. Pawlikowski: „Z ekonomii politycznej: O znaczeniu warunków przyrodzonych dla produkcji”. — W szkole realnej (ul. Kamienna 3) godz. 5—6 popołudniu, prof. dr. D. Porębowicz: „Idealizm i hasła pierwszych romantyków. Angielskie pierwiastki romantyzmu”. Teatr miejski: „Lohengrin”, opera. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz. Czwartek (28): Romana Op. Wschód słońca o godzinie 6 minut 53, zachód o godzinie 5 m. 35.

Wiadomości osobiste. Prezydent Malachowski powrócił do Lwowa i objął urządowanie.

Przeniesienie. Namiestnik przeniósł asystenta sanitarnego, dra Mieczysława Bilńskiego z Rzeszowa do Jarosława.

Nadanie stypendjum. Namiestnictwo nadało opróżnione stypendjum z funduszu naukowego, przeznaczone dla młodzieży ruskiej narodowości, w kwocie rocznych po 210 k., począwszy od roku szkolnego 1900/901 słuchaczom III roku praw Aleksemu Plaskaczowi i słuchaczom II roku filozofii Teodorowi Prymakowi i Mikołajowi Mielnikowi.

Zmiana własności. Pp. Samuel Horowitz i adwokat dr. Schaff sprzedali dobra państwa Brody p. Schmidtowi, współwłaścicielowi tartaku pod firmą „Schmidt i Grödl w Skolem”, za 7.600.000 koron. Przed dwoma miesiącami pp. Horowitz i Schaff wykupili o. p. Lazarusa jego część tych dóbr, a wówczas oszacowano wartość całych dóbr na 5.200.000 koron.

Fundacja. Imieniem śp. Łukasiewicza, aptekarza i jednego z pierwszych przedsiębiorców naftowych w Galicji, złożył w wydziale krajowym śp. Apolinary Stokowski przed swoim zgonem kapitał 8.000 zł., którego dochody roczne mają być używane na premiowanie wzorowych wójtów w Galicji.

Odczyt prof. Balasitsa, wygłoszony onegdaj w Tow. prawniczym, nosił tytuł „Przepisy procedury przeciw pieniatwu”. W tytule treść. Prelegent o-mówił ze stanowiska naukowego kwestję, tak aktualną wobec rozwieleniowości pieniatwu w naszym społeczeństwie. Najdłuższy zatrzymał się prelegent przy §. 45 p. c., który powiada, że przy stosownej „submisji” pozwanej, powód traci prawo do żądania zwrotu kosztów, a co więcej, pozwany jest w możności żądania zwrotu kosztów przezeń poniesionych. Przytoczył przy tej sposobności wszelkie możliwe wypadki zastosowania tego paragrafu. W tej materii zapowiedział prof. Balasits jeszcze trzy dalsze odczyty.

Turniej szermierzy we Lwowie. W kwietniu r. b. Klub szermierzy we Lwowie obchodzi jubileusz 10-letniego istnienia. W czasie tym też, a mianowicie w dniach od 11 do 14 kwietnia odbędzie się turniej szermierzy dla amatorów i mistrzów. Turniej ten budzi o wiele większe zainteresowanie, niż poprzedni z r. 1899, gdyż oprócz amatorów krajowych, wezmą w nim udział wybitni mistrzowie z Wiednia, Berlina, Paryżu i z kilku miast włoskich.

Nadto w roku tym ministerstwo wojny zezwoliło pp. oficerom na wzięcie czynnego udziału w turnieju, wobec czego znacznie podniósł się liczba uczestników w porównaniu z turniejem z r. 1899.

W skład prezydium jury wchozą za: Jenerał Józef Panatowski i prezydent sądu krajowego Stanisław Przytułski. Do jury zaprosił komitet samych znanych i wybitnych szermierzów, a mianowicie pp.: prof. dra Racińskiego, Józefa Cieskiego, dra Stahla, kapitanów: Mostowskiego, Romera, Drehera, poruczników: Żytnego, Raussa, Sobolewskiego, oraz nauczyciela wojskowego szermierki Weissmanna.

Oprócz tego w myśl regulaminu turnieju, wszyscy mistrzowie zgłoszeni do turnieju, będą czynni jako jurorowie. O bliższych wyjaśnieniach, jakoteż z żądaniem o nadanie regulaminu turnieju, należy zwrócić się do wydziału Klubu szermierzy we Lwowie, przy ul. Akademickiej 1. 23.

Rozbicie puszek ze składkami centowemi na restaurację Wawelu, odbędzie się w niedzielę, dnia 3 marca, o godzinie 4 po południu, u pań Bronisławy Seferowiczowej (gmach dyrekcji poczt, wejście od ul. Koperuika, 1 p.).

Osoby, zajmujące się zbieraniem tych składek, zechcą puszek i zebrane przez siebie kwoty w wymienionym dniu osobiście przynieść lub do tego czasu nadesłać.

Szczepanik awansował na frajtra i otrzymał 8-dniowy urlop na wyjazd do Wiednia, aby mógł tam porobić kontrakty z przemysłowcami amerykańskimi, w sprawie swych wynalazków.

Echa katastrofy. Sprawa o odszkodowanie pomiędzy powieściopisarzem p. Władysławem Reymontem, a zarządem kolei warszawsko-wiedeńskiej, została załatwiona. Onegdaj w Warszawie, w obecności reagenta p. Balura, po odliczeniu kosztów kuracyjnych i funduszu, wziętego na kurację, wypłacił p. Reymontowi 37.500 rubli.

Małe seminarium duchowne gr. kat. po wstąpieniu do metropolii lwowskiej. Inicjatywa do jego założenia wyszła od ks. metropolity Szeptyckiego, który na razie utrzymuje pięciu chłopców, synów włościańskich, uczęszczających dziś do szkół ludowych. Stanowią oni zawiązek przyszłego małego seminarium duchownego.

Piwnicami. Do sklepu p. Glińskiego, w pańszu Hausmana, dostał się piwnicami jakiś złodziej i skradł ubiegłej nocy z podłogi kasy 80 koron gotówki. Sprytny to złodziej, bo w piwnicach stoi woda „na chłopa wysoko”.

Uderzony drągiem. Na stację ratunkową zgłosił się onegdaj w południe 19-letni służący Jerzy Kuciów. Posprzeczawszy się w warsztacie z towarzyszem, otrzymał od niego uderzenie drągiem przez głowę, odniósłszy ranę na głowie długości 4½ centymetra.

Usiłowane samobójstwo. Onegdaj w południe przyszła do biużet Markusa Feinera za rogatką żółkiewską, żona majstra szewskiego Regina P. i zajęła kabinę. Po jakimś czasie służba łazienek posyłała podejrzany szmer w kabinie; zajęła tam i spostrzegła, że z Reginy krew sięka. Czemprędzej popiechano na ratunek i na czas jeszcze zdolano załatawać krew z ran płynącej, spowodowanej popręciem ręką w ręce nożem szewskim. Osłabioną skutkiem upływu krwi kobietę odwieziono do szpitala. Powodem zamachu samobójczego była potwarz, rzucana przed mężem na nią przez pewnego czeladnika szewskiego, który fałszywie zeznał, że Regina z nim dopuściła się wiarołomstwa.

Żelazo z wodociągów. Inżynier zakładu wodociągowego p. Świelił, wpadł na trop kradzieży żelaznych z wodociągów, i w trzech sklepach żydowskich znalazł skradzione przedmioty. I tak: u Emanuela Reicha, przy ulicy Szpitalnej znalazł 180 kg. żelazni, u Samuela Lutmana przy Słonecznej 800 kg., a u Adolfa Steinera także przy Szpitalnej nie już nie znalazł, bo „kupiec” już żelazo odesłał do fabryki. Kradzieży dopuścił się — jak stwierdzono — oddalony przed tygodniem dozorca materiałów wodociągowych Grzegorz Bruch. Szkoda wynosi 160 koron.

Nadanie stypendjum. Namiestnictwo nadało opróżnione stypendjum z fundacji im. ks. Piotra Medynskiego w kwocie rocznych 210 k., przeznaczonych dla uczniów gimnazjalnych gr.-kat. obrządku krewnych fundatora a względnie pochodzących z okolic, które niegdyś należały do obwodu szortkowskiego, Piotrowi Mostowskiemu, uczniowi IV klasy gimnazjum w Stanisławowie.

Strzyże i goli. Ze sfer urzędniczych otrzymujemy pismo następujące: „Organ ks. kanonika Theodorowicza we Lwowie, który (oczywiście: organ) nazywał się *Przedświem*, a jest nazywany *Przedświem*, zbroczając się polskich urzędników, pracujących w ministerstwach, zgola nie chce dać się przekonać o błędzie, czyli o rozmyślnym oszczerstwie, jakiego się dopuścił. W wydaniu z 27 bm., odpowiadając na użyczenie mu ze strony prasy żartowy, zacytował organ pisze: „...stwierdzamy, że nie w zasadniczych punktach, lecz tylko w szczegółach różni się w zaprzeczaniu z naszym korespondentem. Na tym punkcie właśnie, który *adum* stanowi, na punkcie istotnej wartości żywiołu urzędniczego, dążącego do Wiednia, korespondent nasz ma wiele słuszości, gdyż obok wielu niezaprzeczonych dzielnych urzędników (tu wymienia 16 nazwisk)... służyliśmy mogli niemiennie obfitą listą urzędników polskich w Wiedniu, podpadających, niestety, pod niepochlebny charakterystykę naszego korespondenta.”

W taki sposób odmalowywał naszych urzędników aż w dwóch wydaniach, szanowne wydawnictwo rozsyła równocześnie do wszystkich urzędników pismo poufne, polecające *Przedświem* szczególnym względem urzędników i — prenumerację „dla wszystkich dyktatorów”.

Zaszczycony takim pismem poufnym, urzędnicy nasi słusznie zapytują ks. kanonika Theodorowicza: „Czy Wasza Wielmożność kpi, czy pyta o drogę?”

Wiosna się zbliża. Wczoraj przyniesiono nam do redakcji żywego motyla, złapanego w jednym z ogrodów lwowskich.

W Sokolnicach i Żyrardowie widziano wczoraj bociany.

Prezesem izby handlowej w Krakowie wybrano ponownie p. Alberta Mendelsburga, jego zastępcą p. Wojciecha Biechowskiego, delegatem do prezydium p. Henryka Schwarzera.

Wspólnik Breskiego. Z Rzymu donoszą, że w Goeta uwieczniono Michała Sante, kaprala 57 pułku piechoty, pod zarzutem współudziału w zamachu Breskiego. Sante uciekł do Paterson, następnie jednak wrócił do Włoch i zgłosił się do władzy wojskowej pod fałszywym nazwiskiem swego kuzyna, Giuseppe Bove, który zbiegł z wojska.

Do dzisiejszego numeru dołączamy 6 arkusz zajmującej powieści „W pętach próżności” przekład z francuskiego.

*** Colosseum Thorna.** Od czwartku 21 b. m. codziennie międzynarodowe walki zapasnicze 14 championów Europy. Nagroda 3000 koron. Następnie: Fleury Trio, sensacyjny paryscy tancerze wiatrowi. Trio Streitman, ulubiony tancerz wokalny. Józef Modl, humorysta i tenor Romera w Wiedniu. Horley Trio, ekscentrycy muzyczni itd. itd. W niedzielę i święta dwa przedstawienia z kompletnym programem i zapasy. — Bilety wczoraj są do nabycia w biurze dzienników p. Płochy, ulica Karła Ludwika 14.

*** Wieczorek gimnastyczny.** W niedzielę dnia 3 marca b. r. w 24 rocznicę założenia Towarzystwa, urządza „Sokół” uroczysty wieczorek wokalno-gimnastyczny. Początek z uderzeniem godziny 7 wieczorem. Po wieczorku odbędzie się dla członków wieczornica. Bilet wstępu na wieczornicę wynosi dwie korony, zaś na wieczorek mniejsze siedzące dla członków po 50 hal., dla obcych po 1 kor. 20 hal., mniejsze stojące dla członków po 50 hal. dla obcych po 60 hal. Uczestnicy ze szkół średnich płacą po 30 hal., uczniowie zaś „Sokoła” po 20 hal. Bilety nabywać można od dziś w kancelarii Towarzystwa między 6-8 godziną wieczorem. W dniu wieczorku przy kasie.

*** Z I. Iwowskiego Klubu cytrystów.** W pierwszych dniach marca, odbędzie się w sali „Domu narodowego” trzeci koncert. Przygotowania i próby w pełnym toku. Program ułożono bardzo starannie.

Składki na cele użyteczności publicznej lub narodowej.

Na zupę rumfordzką złożono w handlu J. Drexlera i Synów, plac Kapitulny 1. 2. Pp.: Kazimierz S. z kor., E. ks. arcyb. Hryniewiecki 20 kor., W. K. 3 kor., S. Świątkowski 5 kor., i E. P. 10 kor., Kamila Kędzińska z Moryszewo 2 kor.

Rozdano od dnia 17 lutego b. r. do dnia 24 lutego b. r. 1851 porcji zupy, 1826 porcji chleba. W tym samym czasie kosztem magistratu wydano 1400 porcji zupy, 1400 porcji chleba.

Dla ciężko chorego ojca rodziny nadesłali do naszej administracji pp. hr. Dzieduszycka z Marlinowa (z kasy św. Antoniego 1 j. z puszek „Głębia św. Antoniego”) 5 kor., W. M. ze Śniatyna 2 kor., W. P. 2 kor.

Na dom polski w Morawskiej Ostrawie nadesłano do naszej administracji 12 koron jako złożone przez Towarzystwo. Też zeznają dnia 17 b. m. na twórców w M. oświeckich przenoszącego się do Bucza konyjenta namiestn. p. Stanisława Biedermana.

*** Ofiary na Jasną Górę (CLIX).** W dalszym ciągu otrzymaliśmy następujące ofiary: Pp.: N. W. ze Stanisławowa (za zdrowie męża) 2 k.; W. Makosiński z Dąbrowy 4 k.; Stasia, Mieczus, Romus, Mańka, Zoska i Janeczko z Gologór o zdrowie babci 1 k. 20 h.; E. K. z Chmielowej 2 k.; G. K. z Przemysła 10 k. Razem (CLIX) 19 k. 20 h.

Poprzednio wykazano 6.886 k. 41 h. 1 rs. i obrączka złota, a więc razem (CLIX) 6.905 k. 61 h. 1 rs. i obrączka złota.

Zmarli: We Lwowie zmarła Helena z hr. Stadnickich Tchorznicza, siostryka prezidenta wyższego sądu krajowego, dra Aleksandra Mniszka Tchorzniczego, w 68 roku życia. Pogrzeb odbędzie się z krypty OO. Bernardynów dziś we czwartek o godzinie 3 popołudniu na dworcu kolei państwowej. Z dworca kolei przewiezione zostaną zwłoki następnie do Wojutycz-Nadby, gdzie złożone zostaną w grobowcu rodzinnym.

W Horodence zmarł Władysław Ładziński, adiunkt podatkowy, w 24 r. życia. Dnia 20 b. m. zmarł po dłuższych cierpieniach Stanisław Sk Gnieński, właściciel Wawok w pow. Berezowski w 68 roku życia. Zmarły cieszył się powszechnym szacunkiem i szczerą sympatią z powodu żełaznego charakteru i przymiotów towarzyskich — pozostawił b. p. sobie w całej okolicy serdeczny żal.

Kordelia z bar. Wenzlow Monné, żona starszego inspektora kolejowego w Przemyslu, zmarła w 77 r. życia.

W Samborze zmarł Franciszek Kołczykiewicz, urzędnik magistratu i byłwył miasta Sambora, w 64 r. życia. W Strzynie zmarła Natalja z Dytichów Wichtlofi Wołosiańska, wdowa po adwokacie krajowym w Samborze w 48 r. życia.

W Drohobyczu zmarła Maria z Szajkiewiczów Niewiadomska, matka p. Janu Niewiadomskiego, dyrektora Towarzystwa zalickiego w 88 r. życia.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś we czwartek „Lohengrin”, wielka opera w 3 aktach, a 4 odsłonach Rysarda Wagnera. Gościnnie występ p. Ignacego Warmutha i panny Eugeni Strassernowej.

„Lohengrin”.

Lwów 27 lutego. (Występnym E. Strassera i p. J. Warmutha).

Poleżny, wspaniały „Lohengrin” mistrza z Bayreutha, przeszedł wczoraj, jak orkan, po raz pierwszy przez scenę Teatru miejskiego... Efekt ogólny tego przedstawienia był — bez przesady — olbrzymi. Przedewszystkiem pod względem zewnętrznym wystawa, jakiej we Lwowie do tej pory nigdy jeszcze nie widziało oko ludzkie. Wszystko wzorowane na scenariuszu wagnerowskim, a widocznie bez oglądania się na jakiegokolwiek koszt. Dotyczy to zarówno kostiumów malowniczych, jak ryzunków i dekoracji.

Przechodząc od tych krótkich, ale niemniej gorących — jak na to zasługują — pochwał pietyzmu dyrekcyi dla wielkiego dzieła sztuki muzyczno-scenicznej, do samego wykonania opery, zaznaczamy z naciskiem, że lwią część wczorajszego wielkiego sukcesu zabrała dla siebie orkiestra i oczywiście batuta pana Spectorina. Począwszy od uwertury, odegranej wręcz po mistrzowsku, aż do ostatniego akordu opery, był to jeden duży koncert orkiestralny, który musiałby zadowolić najwybredniejsze wymagania melomanów w takim Wiedniu, lub Paryżu. To też oklaski upojonej cudną muzyką publiczności, były wczoraj, jak rzadko kiedy, jednomyślne i szczerze, a owacja dla dyrektora i kierownika opery ze strony dyrekcyi i artystów — w formie dwu wieńców — stała się w tym wypadku wyrazem zgromadzonych w sali słuchaczy. Krótko zebrał wyrażenia wczorajsze, możemy śmiało twierdzić, że wstawała opery i produkcja orkiestry nie przeszłyby bez wielkiego powodzenia w każdej stolicy europejskiej.

Co do strony wokalnej przedstawienia — jak na Lwów — była i ona wcale udalą, choć ta opera, zaznaczamy z naciskiem, domaga się wprost nadzwyczajnych sił artystycznych. Wszystko w niej pomyślane na wielką skalę. Panna Strassera nadspodziewanie wszelkie pokonała wczoraj w trudnej partii Elzy, nagromadzone trudności. Co prawda, wysunęła na pierwszy plan grę dramatyczną, stylowo opracowaną, co w połączeniu z niezwykle nadającą się dla Elzy jej aparatury sceniczną, zakryła zgrabnie i szczęśliwie pewne słabsze momenty produkcji wokalnej. Sympatyczna śpiewaczka nasza ma istotnie duży talent dramatyczny, który i u najlepszej nawet śpiewaczki jest pierwszorzędnym postulatem.

„Lohengrin” w interpretacji wokalnej p. Warmutha był wczoraj bardzo dobry. Rozległy głos jego o sile i ekspresji niezwykłej, zwałowa młodość z powrotem zachęcał o Wagnera. Śpiewem rzeczywiście pięknym i czystym walczył wczoraj p. Warmuth dość skutecznie z reminiscencją o nieporównanym — swoją drogą fenomenalnym w Europie — „Lohengrinie” Al. Bandrowskiego, którego sama już postawa i ruchy stylowe wyniosły, nader korzystnie widza sprzedając. — Pan Jerolim jako król, p. Kasprowiec jako Ortruda, a p. Szymański — Telramund, wywiązali się ze swych ról i partii jak najlepiej jeno zdołali. P. Ludwig, jako herold, silnym i dynamicznym barytonem, odpowiadał bez jakiegokolwiek skrócenia, a bardzo poprawnie, nażąca swoją partię epizodyczną. Dla zaokrąglenia całości wrażeń dodatnich z wczorajszej „premiery” w nowym teatrze, winniśmy dodać tutaj, że reżyserja była widocznie niezwykle staranną i gorliwą, dzięki czemu też

przedstawienie szło od początku do końca tak składnie, jak gdyby nie było pierwszym w sezonie, ale bodaj dziesiątym z rzędu. — W końcu zanotować musimy, że p. Warmuth dostał od dyrekcyi piękny wieniec. Zasłużenie.

Estro.

Napad na p. Götza-Okocimskiego.

Kraków 27 lutego.

Drugi dzień rozprawy rozpoczął się o godzinie kwadrans na dziesiątą rano. Skonstatowano obecność świadków.

Prokurator i obrońcy zadają pytania obwinionemu Cizkowi. Opowiada on, że nie miał w ręku statutu stowarzyszenia tajnego. Statut ten pokazywał mu Sikora. Mógł on mieć 12 karek, na których mogło być 12 paragrafów. Paragrafy te dotyczyły posłuszeństwa, szanowania zdrowia i t. p. w tym duchu. Bliżej treści tych paragrafów nie przypomina sobie.

Cel stowarzyszenia uważa za szlachetny. Czyn popelniony uważa za polecenie rządu narodowego, o którego istnieniu słyszał.

Treść zeznań jego co do statutu, złożonych w śledztwie, zgadza się mniej więcej z tem, co teraz zeznaje. W statucie nie było mowy o żadnych czynach zbrodniczych.

Z myślą wyjazdu do Ameryki zdradził się przed Sikorą. Pieniądze na to podróz miał otrzymać od stryja swego, zamieszkałego w Tarnowie. Przez słowa, że padł ofiarą oszustwa, nie rozumie współwinnych, gdyż oni także padli ofiarą oszustwa.

O istnieniu wyższego przełożonego wiedział, gdyż widział go zamaskowanego, lecz nigdy z nim nie rozmawiał.

Brał udział w zjeździe koleżeńskim, na który przybyli tylko młodzi nauczyciele, gdyż starsi nauczyciele zaproszeni nie przybyli.

Na zjeździe Kędziór mówił o szanowaniu godności osobistej nauczyciela, mówił, aby się nauczyciele nie wdawali z żandarmami, ani też z oboami niżej położonemi.

Po wspólnej pogawędce na zjeździe udali się na grób powstańców z 63 roku. O zamiarze odbycia podróży dowiedział się dopiero o godzinie 9 wieczorem.

Przysłapano do przesłuchania obwinionego Stylińskiego. Nie poczuwa on się do winy. Skończył seminarjum, a nie czując dostatecznego zdrowia do zawodu nauczycielskiego, wstąpił do zakładu swego stryja. Do Ameryki chciał jechać, aby się wydoskonalił w swoim zawodzie.

Przy przesłuchaniu tego obwinionego wprowadzono na salę także i innych obwinionych.

Obwiniony Sikora, wbrew zeznaniom poprzednim, powtarza, że przedstawił im nacelnika w ogrodzie strzeleckim, a nie w mieszkaniu i że ten nie był zamaskowany.

Obrońcy stawiają rozmaite wnioski, które mają bardziej uwidocznić, że czyn został popelniony z pobudek wyższych.

Styliński oświadcza że stanowczością i wielką przytomnością umysłu, że wcale nie należał do tajnego związku i nie o nim nie wiedział. Znał się osobiście z innymi oskarżonymi, ale do tajnej organizacji nie należał, nie brał w niej wcale udziału i wcale nie omawiał z nimi zamachu na p. Goetza.

Nastąpiła mała utarczka słowna między prokuratorem a obrońcami.

Obrońca dr. Lewicki zażądał, aby trybunał ze znajdującego się w aktach statutu pełnego tajnego stowarzyszenia, znalezione u kogoś nie należącego do rozprawy, zezwolił odczytać dwa paragrafy, oraz rolę przysięgi, którą składali członkowie tego stowarzyszenia. Przysięgli bowiem powinni sobie wyrobić jasne zdanie, czy mają przed sobą zbrodniarzy, czy też ofiary czyichś machinacji.

Mowca nie zaprzecza, że teraz tajnych stowarzyszeń nie ma, bo nie ma ich potrzeby, ale podniósł to musi, że nie ma wątpliwości, że oskarżeni działali w dobrej wierze, namówieni do tego przez kogoś innego, który na ławie oskarżonych nie zasiada.

Prokurator sprzeciwia się odczytaniu tych paragrafów, albowiem nie na dowodu, czy oskarżeni należeli do tego stowarzyszenia, którego statut znajduje się w aktach. Zresztą odczytanie to niczego nie wyjaśni, bo czyn karygodny, zawsze pozostanie czynem karygodnym.

Dr. Lewicki energicznie sprzeciwia się wywodom prokuratora, gdyż już ustawa sama mówi o konieczności złego zamiaru do popelnienia zbrodni. Motywa czynu zawsze albo zmniejszają winę, albo też znoszą zupełnie karygodność. Chodzi także o skonstatowanie, czy oskarżeni młodzieńcy nie działali pod przymusem.

Obrońca dr. Szalay domaga się odczytania kilku zeznań, a między innymi zeznania ks. Walerjana Gładowskiego, że rozmaite osoby w Tarnowie, a między innymi i śp. ks. biskup Łobos wiedzieli o tem, że w Tarnowie werbuje ktoś młodzież do tajnych stowarzyszeń.

Obrońca dr. Gollhammer prosi przewodniczącego o skonstatowanie, że na początku śledztwa pociągano do śledztwa osoby, zajmujące bardzo wybitne stanowiska polityczne po to, aby je w opinii publicznej zożydzić. Teraz osoby te, do sprawy toczącej się obecnie, nie należą. Śledztwa przeciw nim zaniechano dla braku wszelkiej podstawy.

Następnie przesłuchano jako świadka p. Jana Götza-Okocimskiego. Zeznał do słownie to, co zawartem jest w akcie oskarżenia.

Gdy skończono jego przesłuchanie, zażądał jeszcze głosu i rzekł, iż Kędziór przybył z zamiarem zamordowania go.

Na pytanie przewodniczącego, skąd wie o tem, odparł, iż sędzia śledczy p. Mosór mówił mu, iż Kędziór zeznał to przy pierwszym swym przesłuchaniu.

Po przerwie trybunał oświadczył, iż godzi się na wszystkie wnioski obrońcy, wobec czego prokurator zastrzegł sobie prawo wniesienia zażalenia nieważności.

Przewodniczący stwierdził, iż w istocie na początku śledztwa wiele popelnionych wybitnych osób pociąganych było do odpowiedzialności.

Następnie odczytano dwa paragrafy ze statutu tajnego stowarzyszenia. W paragrafach tych powiedziano, iż towarzystwo ma działać w kierunku umoralniania, aby młodzież wypielniała swe szkolne obowiązki, że ma wyr-

biać i wzmacniać charaktery i działać w tym kierunku, aby młodzież zbliżała się z miłością do ludu i chroniła go od wszelkich krzywd.

W przysiędze zaś składający ją zaklinał się na prochy ojców, na krew pomordowanych, na Pana Boga i Matkę Boską, iż zawsze pracować będzie dla ojczyzny i dobra kraju, że nigdy nie zdradzi ani swych towarzyszy, ani istnienia związku.

Z kolei przesłuchano szereg świadków, przeważnie urzędników browaru okocimskiego, ale zeznania te były tak mało ważne, że nie warto o nich wspominać.

Najważniejsze jeszcze było zeznanie p. Narzyskiego, który stwierdził, iż zeznania, które w boję z Kędziorem otrzymał, wcale nie były tak ciężkie, jak to przedstawia akt oskarżenia. Na tem odczono rozprawę do jutra.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Wiedeń 27 lutego. Dyrekcja generalna „Laenderbanku” podała do wiadomości rady nadzorczej, że czysty zysk w roku ubiegłym wraz z kwotą, przeniesioną z r. 1900, wynosi 7.015.539 koron.

Wiedeń 26 lutego. Stan Banku austro-węgierskiego z dniem 23 bm.: Banknotów w obiegu: 1.297.957.000 (w porównaniu z poprzednim tygodniem mniej o 19.531.000); rezerwa kruszcowa: 1.237.437.000 (więcej o 519.000); portfel wekslowy: 542.041.000 (mniej o 18.330.000); lombard papierów: 55.146.000 (mniej o 975.000); banknoty wolne od podatków: 273.473.000 (więcej o 21.728.000). (Wszystkie cyfry w koronach).

Berlin 26 lutego. Bank państwowy zmniejszył stopę procentową dyskonto wekslowego na 4½%, a lombardu na 5½%.

Bank rolniczy we Lwowie. Lwów 27 lutego. (Dziś notujemy za 100 zł. loco Lwów. Waluta koronowa.) Pszenica gotowa 15— do 15'60, pszenica na termin 14'60 do 15—; żyto gotowe 13— do 13'50, żyto na termin 12'80 do 13—; owies obrotowy 12'80 do 13—, owies na termin 12'60 do 13—; jęczmień pastewny 11'20 do 11'60, jęczmień brow. 12'80 do 13'40; rzepak 20'50 do 21'50; lnianka 20— do 21—; groch pastewny 12'50 do 13'50, groch do gotowania 14'50 do 24—; wyka 15— do 16—; bobik 12— do 12'50; hreczka 14— do 14'50, kukurydza nowa 11— do 12—, kukurydza stara — do —; chmiel za 56 kilo — do —; koniżyna czerwona 90— do 130—, koniżyna biała 70— do 150—, koniżyna szwedzka 100— do 170—; tymotka 40— do 52—

Wobec rządu prezes Jaworski już oświadczył, że oczekujemy, iż rząd będzie się starał zdobyć zaufanie Koła polskiego. Spodziewamy się, że rząd to uczyni i sądzimy, że także on powinien za pierwszy swój obowiązek uważać uczynienie parlamentu zdolnym do pracy. Obecnie zwróciliśmy się do rządu z jednym żądaniem, a to w jego własnym interesie, aby dla traktowania spraw galicjskich zamianował urzędników, którzy znają stosunki w kraju. Przytem nie żądaliśmy żadnego uwzględnienia narodowości. Polacy ubolewają nad tem, że świadomie czy nieświadomie dwa szczególnie stronictwa t. j. Czesi i schoenererowcy utrudniają pracę w izbie. Ponieważ czujemy, że egzystencja parlamentarizmu zależy od załatwienia pewnych przedłożonych, rządowych, uchwaliliśmy obłąć pośredniczą, aby to umożliwić. Z polecenia Koła polskiego brałem udział w posiedzeniu meżów zaufania różnych stronictw.

Po gorącym przemówieniu p. Jaworskiego rozwinęła się wówczas dyskusja, z której wyniosłem wrażenie, że ustawy o kontyngencie rekrutacji i podatku wódczanym mogłyby być nie tylko w pierwszym, ale we wszystkich trzech czytaniach załatwione, jeżeli będą postawione na porządku dziennym przed inwestycjami. Pozwoliłem sobie postawić odpowiedni wniosek. Ze strony niektórych stronictw lewicy z niecierpliwością nalegała, aby ukrócić dyskusję było przeprowadzone i wymuszone bez względu, czy się osiągnie przedtem pewność, że techniczna obstrukcja się nie zacznie. Po wielu doświadczeniach musimy wiedzieć, że ta niecierpliwość, której wynikiem jest obstrukcja, jest złym doradcą.

Stronictwa, rzeczywiście chętne do pracy, muszą wszystko zrobić ze swej strony, a zaniechać próżnych demonstracji. Kto inaczej postępuje, może popaść w podejrzanie, że nie leży mu na sercu rzeczywista zdolność izby do pracy.

Kolo polskie przyjęło to sprawozdanie do wiadomości, bez dyskusji, poczem przystąpiło do porządku dziennego.

P. Weiser prosił o upoważnienie do wznowienia dawniejszych wniosków swych w sprawie ubezpieczenia robotników na starość, oficyalistów prywatnych itd.

Komisja kołowa dla nowych traktatów handlowych ukonstytuowała się, wybierając Adama hr. Góluchońskiego przewodniczącym, a Piepasa-Poratynskiego zastępcą.

Rada państwa.

(Telegram „Dziennika polskiego”).

Wniosek nagły Młodoczechów.

Wiedeń 27 lutego. W dalszym ciągu wczorajszego posiedzenia izby posłów, po odczytaniu interpelacji, poseł Sileny i uzasadniał w języku czeskim nagły wniosek Młodoczechów, w sprawie zaprowadzenia powszechnego zaopatrzenia na starość i na wypadek niezdolności do pracy.

P. Dzeduszycki oświadcza, że Kolo polskie głosować będzie przeciw nagłości wszystkich wniosków, aby w ten sposób umożliwić zdolność parlamentu do pracy.

P. Ellenbogen (socjalista) oświadcza, że socjalni demokraci głosować będą za nagłością wniosku Sileny.

Podezas mowy Ellenboga, dr. Lueger robi rozmaite uwagi, skutkiem czego przychodzi do ostrych starć pomiędzy nim a mowcą. Z kolei przemawiali pp. Kłofacz i Mastalka.

Po dłuższej dyskusji nagłość wniosku posła Silenyego odrzucono.

Oświadczenie prezydenta.

Na zażalenie Czechów, prezydent oświadcza, że postara się, aby na przyszłość interpelacje były wcześniej tłumaczone. Prezydent podaje następnie do wiadomości, że posłowie klubu wszechniemieckiego (schoenererowcy) wycofali swe wnioski nagłe.

Napad na sędziów.

Posł Stein uskarża się, że skonfiskowano numer dziennika, z powodu ogłoszenia wniesionej w izbie interpelacji. Prezydent przywołuje mowcę do porządku za gwałtowne wycieczki przeciwko prokuratorowi i sędziom.

Minister sprawiedliwości Spens-Boden jako naczelny szef administracji sądowej, energicznie protestuje przeciwko czynnym, pod opieką nieetykalności poselskiej, atakom na prokuratora bez znay i przeciw napascom na cały stan sędziowski. Minister stwierdza, że sędziom w Austrii zapewniona jest z góry zupełna i bezwzględna niezawisłość. Mowca zczyłby tylko, aby tak samo, jak wpływy wszelkie z góry, ustalił również wszelki nacisk z dołu na stan sędziowski. (Hucne oklaski.)

Jeszcze interpelacja schoenererowców.

P. ks. Seheicher w dłuższym przemówieniu prostuje kłamliwe zarzuty, czynione duchowieństwu w znanej interpelacji schoenererowców.

Wniosek Wolfa.

Posł Wolf wniósł otwarcie dyskusji na posiedzeniu wczorajszym nad oświadczeniem ministra sprawiedliwości, celem warowania nieetykalności interpelacji. Wniosek ten z powodu równości głosów (po 136 za i przeciw) upadł. (Wrzawa u wszechniemieckich.)

Zamknięcie posiedzenia.

Nastąpiły jeszcze wybory do komisji, poczem o godzinie 5 1/2 posiedzenie zamknięto. Następnego dnia.

Przyspieszenie prac izby.

W ciągu posiedzenia wczorajszego poseł Offner zapytał prezydenta, czy nie byłby słowny, zarządzić oddzielenie 2 posiedzenia izby, dopóki nie będą załatwione wnioski nagłe i pierwsze czytanie przedłożonych rządowych, gdyż przyczyniłoby się to do usunięcia przeszkód dla poważnej działalności parlamentu. Prezydent odpowiedział, że ze swojej strony dołoży wszelkich starań, aby prace izby przyspieszyć.

Konferencja parlamentarna.

Wiedeń 27 lutego. Jak donosi *Slavische Correspondenz*, odbyła się wczoraj o g. 3 po południu na zaproszenie p. Jaworskiego, konferencja parlamentarna, celem narad nad programem prac izby. Wzięli w niej udział zastępcy Koła

polskiego, klubu czeskiego, niem. stronictwa ludowego, konserwatywnej wielkiej własności, wiernokonstytucyjnej w. własności, stronictwa chrześcijańsko-socjalnego i niemieckiej partii postępowej. Jaworski wystosował do zebranych, a w szczególności do Czechów, apel, ażeby załatwiono najważniejsze sprawy porządku dziennego. Mowca wniósł, aby odbywano codziennie dwa posiedzenia: przedpołudniowe ma być poświęcone wnioskom nagłym, popołudniowe pierwszym czytaniom. Lichtenstein poparł tę propozycję. Pacak oświadczył, że Czesi nie są przeciwnikami pracy ekonomicznej, jednakże wprawdzie im przez uspokojenie umożliwić wspólną pracę na tem polu. Mowca gani, że inwestycje umieszczono na pierwszym miejscu porządku dziennego, a budżet dopiero na drugim i oświadcza się stanowczo przeciw wnioskowi p. Jaworskiego, jako sprzecznemu z regulaminem.

Baernreither mniema, że wniosek ten da się przeprowadzić, atoli z tą zmianą, ażeby na przemian jeden dzień był poświęcony wnioskowi nagłym, a drugi przedłożeniom rządowym. Kaiser uważa, że zarówno propozycja Jaworskiego i Baernreithera sprzeciwia się regulaminowi i podnosi, że w pierwszym rzędzie trzeba wiedzieć, co Czesi uczynić zamierzają. Pacak odpowiada, że klub czeski musi zastrzeżać sobie decyzję, co do dalszej taktyki politycznej. Palffy przemawia za propozycją Jaworskiego. Gross również chce wiedzieć, jakie Czesi zajmą stanowisko. Dzeduszycki wniósł, ażeby porządek dzienny zmieniono w ten sposób, by następowały po sobie kolejno: kontyngent rekrutów, podatek wódczanym, inwestycje, budżet.

P. Kramarz oświadcza, że Czechów wpechano w obecną ich sytuację — przeto należy im umożliwić wyjście z niej.

P. Kaizl zaznacza, że lojalność Czechów poznać można już z tego, iż oni przybyli na obecną zgromadzenie. Czesi nie będą przeszkadzali pracom, w kierunku ekonomicznym. Nie przymusem, lecz tylko drogą uspokojenia ludności, można osiągnąć dodatni rezultat. Kwestia nie-niemieckich interpelacji, wrzucona do izby przez lewicę, sytuację zastrzyła, a także kwestia ustalenia porządku dziennego ją utrudnia. Propozycja Dzeduszyckiego zdaje się możliwą do przyjęcia, atoli jest rzeczą klubu czeskiego powziąć o tem decyzję.

Odpowiedź Czechów może, ze względu na ważność sprawy, nastąpić najwcześniej w piątek lub sobotę.

P. Parish uznał, że naród czeski ma powód do rozdzielenia, jednakowoż powinno się dać państwu, co się mu należy.

Kaiser oświadcza się przeciw propozycji Dzeduszyckiego i żąda, ażeby pierwszeństwo przynależało przedłożeniom inwestycyjnym. Dzeduszycki zwraca uwagę na to, że jeśli ustawa o kontyngencie rekrutów nie będzie wezas załatwiona, to także żadna ustawa ekonomiczna nie przyjdzie do skutku, a posłów odesła się do domu. Kaiser odpowiada, że klub jego powzięcie decyzję w tej mierze.

Lichtenstein również oświadcza, że nie może dać w tej sprawie stanowczej odpowiedzi, a Schwegel podnosi konieczność przyspieszenia pierwszego czytania ustawy inwestycyjnej. — Następnie obrady zamknięto.

Prawdopodobna taktyka Czechów.

Wiedeń 27 lutego. Pomimo ujemnego wyniku wczorajszej konferencji przewodniczących klubów — a to skutkiem gwałtownych konfliktów — Czesi, — o ile sięgają moje informacje — przepuszczają przez izbę podatek od wódki i kontyngent rekrutów, wszystko zaś inne pozostawiają sobie na ewentualną przyszłą obstrukcję.

Co do rządu, ten zadowolony się pono załatwieniem tych dwu bodaj przedłoży przed świętami. — Klub czeski ma dzisiaj właśnie powziąć w tej mierze ostateczną uchwałę.

Z klubów parlamentarnych.

Wiedeń 27 lutego. Według wydanego komunikatu, niemiecka partia postępową omawiała na wczorajszym swem posiedzeniu sytuację parlamentarną i poleciła swemu przyrządnym, by starali się o naprawę stosunków parlamentarnych. Na jednym z ostatnich posiedzeń klubu tego zdał p. Skedi sprawę ze stosunków bukowinich, a zwłaszcza wykazywał konieczność podniesienia szkolnictwa, pomnożenia sądów, uzupełnienia sieci kolejowej, urządzenia osobnej dykcji kolei państwowych w Czerniowcach, zaprowadzenia sprawiedliwych taryf, sprzyjających rozwojowi handlu, przemysłu i rolnictwa, nadania samodzielnego stanowiska Kościółowi katolickiemu na Bukowinie, sprawiedliwego uwzględnienia Bukowiny przy rozrządaniu funduszem melioracyjnym i inwestycyjnym.

Klub przyklasnął wywodom Skeda i przyrzekł, że przy odnośnych obradach w pełnej izbie i w komisjach poprze te żądania.

Slavische Correspondenz donosi oficjalnie o klubie ruskim co następuje: Na wczorajszym posiedzeniu klubu ruskiego zapadła jednomyślnie zasadnicza uchwała, ażeby ze względu na specjalne w Galicji stosunki prawnosądowe, nie reagować na ataki takich dzienników, które pozostają w stosunkach ze stronictwem rządzącym w kraju, skierowane przeciw członkom klubu. W następstwie tej uchwały p. Mikołaj Wasylko, który wygłaszał(?) już skargę przeciw *Dziennikowi Polskiemu* za artykuł z dnia 16 b. m., skargi tej nie wytoczy.

Wiedeń 27 lutego. Według wydanego komunikatu, słowiańskie centrum omawiało wczoraj sytuację parlamentarną i dało wyraz życzeniu, ażeby rząd rozpoczął rokowania z klubem czeskim, celem umożliwienia pracy parlamentarnej. Następnie obradowano nad pismem klubu kroacko-słoweńskiego, które proponuje fuzję tego stronictwa ze słowiańskim centrum. Uchwalono jednomyślnie polecić przyrządnym stronictwa, ażeby porozumiało się z klubem kroacko-słoweńskim, celem wspólnego postępowania w kwestiach czysto narodowych.

Koko-Wasyloko stochrzył...

Wiedeń 27 lutego. Od szeregu dni, oślawiony już swoją pamiętną mową antypolską poseł rusko-bukowiński, Mikołaj Wasylko, nie rozmawiał tutaj z ludźmi zdającymi o niczem innym, jak tylko o tem, co ma uczynić z powodu waszego artykułu, który podał był trafną jego sylwetkę.

Myślał też o rozmaitych sposobach reago-

wania na to, tylko nie o sali sądowej, gdzie właściwie naga prawda dałaby się legalnie wykazać. Wreszcie jego adwokat i przyjaciel „polityczny“ dr. Korol, podsunął mu możebnie niezgrabną i niedorzeczną propozycję, mianowicie, aby skłonił klub ruski do ogłoszenia następującego komunikatu:

„Na dzisiejszym posiedzeniu klubu ruskiego powzięto jednomyślnie uchwałę zasadniczą, aby ze względu na specjalne stosunki prawnosądowe (!!) w Galicji, nie reagować na ataki przeciw członkom klubu tych pism polskich, które mają stosunki (sic!) z rządem w kraju stronictwem.“

Wobec tego poseł Mikołaj Wasylko, który przeciw lwowskiemu *Dziennikowi Polskiemu* za artykuł w d. 16 b. m. miał już skargę sądową gotową (?) a od posłów dra Korola i dra Stranskiego uzyskał był także zapewnienie, że go będą w procesie zastępować, — w konsekwencji tej uchwały skargi rezygnacji nie wnieśli. (Jaka szkoda! Prz. Red.)

Rzecz prosta, iż we wszystkich klubach izby śmieją się do rozpuku z tego typowo bukowiniego konceptu.

Z izby panów.

Wiedeń 27 lutego. *Slavische Correspondenz* donosi: Komisja adresowa izby panów przyjęła zaproponowaną przez subkomitet adres wspólny. Sprawozdawcą w pełnej izbie wybrał prof. Lammascha.

Związek dla popierania dróg wodnych.

Wiedeń 27 lutego. Po posiedzeniu izby zebrało się — jak donoszą dzienniki — wielu posłów czeskich, morawskich, śląskich, oraz dolno- i górno-austriackich na naradę w sprawie utworzenia związku dla popierania budowy dróg wodnych. W dyskusji podniesiono, że w pierwszej linii należy dążyć do uzyskania budowy kanałów Dunaj-Odra i Dunaj-Łaba z odgałęzieniami do Wisły i Dniestru.

Posiedzenie izby poselskiej.

Wiedeń 27 lutego. Posiedzenie otwarto o 1/2 12. Prezydent zawiadomił o ukonstytuowaniu się niektórych komisji poczem zarządził odczytanie interpelacji, które trwały 1 1/2 godziny. Następnie p. Brzora d. powtarzając dawniejsze zapytanie do prezydenta, protestował przeciw postępowaniu z interpelacjami czeskiemi i zapytał, kto właściwie ponosi koszt tłumaczenia tych interpelacji. W podobnym duchu zapytuje prezydenta p. Mastalka. Prezydent oświadczył, że na obydwie zapytania odpowie na następnym posiedzeniu. Minister sprawiedliwości Spens-Boden oświadcza, że wczorajsze zapytanie posła Steina nie było wystosowane do niego, lecz do prezydenta, minister zabrał głos celem odparcia niesprawiedliwych zarzutów uczynionych prokuratorom i stanowi sędziowskiemu. Gdy dochodzenia w sprawie, o którą posłowi chodzili będą ukończone, wówczas minister odpowie na meritum rzeczy.

Z kolei mówił po czesku p. Hrubý. Następny mowca p. Sehnal również mówił po czesku i zapytywał o coś prezydenta. (Niemcy wołają: „Mówić po niemiecku“.) Następła żywa wymiana słów między Czechami a szenererowcami. Sehnal mówi dalej.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Przesilenie gabinetowe w Hiszpanji.

Madryt 27 lutego. Prezes gabinetu, Azcarra, wręczył wczoraj królowej rejeantę dymisję całego gabinetu. Królowa konferować będzie dzisiaj z mężami stanu. Sądzą, że przesilenie skończy się w piątek.

Odnaczenia za wystawę paryską.

Wiedeń 26 lutego. *Wiener Zeitung* ogłasza następujące odrębne pisma cesarskie: Kochany bratanku Arcyksiążę Franciszku Ferdynandzie! Gotowość, z jaką wasza miłość powołana byłes powołaniu go na protektora dla zastąpionych w radzie państwa królestw i krajów, które brały udział w wystawie światowej w Paryżu, niemniej żywy udział, z jakim wasza miłość przy tej wystawie patriotycznie współzawodniczył rodzinnej produkcji pierwotnej przemysłu i sztuki popierałes — dają mi wielce pożądaną sposobność do wyrażenia za to waszej miłości mego zupełnego uznania i jak najgorętszego podziękowania!

Kochany doktorze Koerber! Szczególniejszym zadowoleniem napelnia mnie spostrzeżenie, że prawdziwie pełnego chwały rezultatu, jaki osiągnęliście w tym celu, na wystawie światowej w Paryżu. Pomyślnie te wyniki zawiązujące należy jedynie zgodnemu i gorliwemu współdziałaniu wszystkich tych, którzy w przedsiębiorstwie wystawowemu brali udział wraz z wystawcami. W szczególności zupełna pochwała należy się kierownikowi austriackiego oddziału na wystawie, dalej austriackiej komisji centralnej i jej delegacji w Paryżu, poszczególnym komisjom krajowym i tomiotom krajowym, specjalnym subkomitetom i komitetowi niemieckiemu w Paryżu, a także radzie przybocznej generalnego komisarza.

Jako przewodniczący komisji centralnej z zupełnym oddaniem się i pomyślnym rezultatem pracował minister handlu Call, za co mu niniejszym wyrażam moje wdzięczne uznanie. Pomnę przytem na zasługi, jakie jego poprzednicy w przewodnictwie komisji centralnej, a także i pan, w swym pierwotnym charakterze, jako minister handlu i przewodniczący tej komisji w popieraniu dzieła wystawy położyli, za co im, a także i panu wyrażam najgorętsze me podziękowanie.

W osobnym piśmie odrębnym wypowiada cesarz księciu Lichtenstein najgorętsze podziękowanie, za jego działalność w interesie reprezentacji austriackiego ogrodnictwa na wystawie paryskiej.

Do tego przylączy się publikacja wielkiej liczby cesarskich uznań i nadeń orderów funkcyjnarskich wystaw i wystawcom, częścią już zakomunikowanych.

Miedzy nimi z Galicji: krzyż kawalerski orderu Leopolda dla radcy dworu i profesora uniwersytetu krakowskiego, Marijana Sokolowskiego, order żelaznej korony III klasy dla profesora politechniki we Lwowie, Edgara Kovatsa, krzyż kawalerski orderu Franciszka Jó-

zefa dla sekretarza ministerstwa handlu, Augusta Dobieckiego, dyrektora fachowej szkoły drzewnej w Kolomyji, Fryderyka Kallaya i złoty krzyż zasługi z koroną dla mierniczego przy zarządzie salinarnym w Wieliczce, Erazma Baracza.

Wiece miast.

Wiedeń 27 lutego. Poważne pisma tułejsze omawiają z wielkiem zadowoleniem rezultaty wiecu miast, podnosząc z naciskiem łatwości, z jaką przedstawiały poszczególnych narodowości umieli się zgodzić w sprawach realnej polityki. W tym kierunku podnoszą z uznaniem mowę pożądaną, wygłoszoną przez prezydenta m. Lwowa, dra Małachowskiego, o oddając równocześnie uznanie jego bezstronności w kierowaniu obradami.

Względnie znacznych należy, że stanowisko delegatów miast Lwowa i Krakowa, stanowisko bardzo wybitne, zyskało powszechne uznanie i poważanie. W sferach rady miejskiej podnoszą powagę, jaką w obradach umieli okazać polscy delegaci i ich gruntowną znajomość omawianych przedmiotów.

Nie ulega wątpliwości, że poważany przebieg wiecu podziela łagodząco, jeżeli nie na posłów wogóle, to przynajmniej na reprezentantów miast, dla których jest bardzo poważną wskazówką...

W słowiańskich kołach nie pochwalają abstynencji czeskiej, a nawet dość silnie ją krytykują.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin 27 lutego. W parlamencie niemieckim, w dalszym ciągu obrad nad budżetem wojskowym, omawiał minister wojny Gosler, z ogólnego i historycznego punktu widzenia, kwestję pojedynczych, poruszoną przez p. Groebera. Przechodząc następnie do nowych rozporządzeń w tym względzie, oświadczył minister, że podług jego przekonania wszystko uczyniono, co tylko można było, aby zapobiedz zwyrodniałej manji pojedynczych.

Co się tyczy osobistego zapytania ministra, akceptuje opinie generała Groebera, który powiedział, że pojedynk jest nieunikniony i nie można mu przeszkodzić, gdy chodzi o zarzut łchroźstwa i o czynne znieważenie osoby obrażonego, albo najbliższych członków jego rodziny. Następnie zabrał głos poseł polski Jądzewski. Mowca uskarżał się na to, że żołnierzom Polakom zakazano czynić zakupy u polskich kupców.

Gosler odpowiedział, że zachowanie się polskiej ludności wobec rzeniesników i kupców niemieckich było tego rodzaju, iż musiano zarządzić pewne środki zapobiegawcze. Egzystencja wielu niemieckich brodziusłówców była wskutek agitacji polskiej utrudniona i krzywdzona, dlatego wydano rozporządzenie, że potrzeby armji mają być o ile możności u niemieckich kupców zaspokajane. „Nie myślny zaczęli spór, — kończy minister — który nam ofiarowali“.

P. Jądzewski zaprzeczył, jakoby Polacy agitowali przeciw kupcom niemieckim, na co Gosler odpowiedział, że przystaczano w polskich dziennikach nazwiska tych Polaków, którzy kupowali u kupców Niemców.

Z parlamentu angielskiego.

Londyn 27 lutego. W izbie gmin zawiadomil lord Balfour, że izbie przedłożone będzie dodatkowe żądanie nowego kredytu przeszło miliona funtów sterl. na flotę i trzech milionów na armię. W dalszym ciągu dyskusji adresowej wniósł dep. Dillon poprawkę do adresu, w której zawarte było ostre potępienie masowego palenia domów boerskich, deportacji żon i dzieci Boerów, jako faktów sprzecznych z prowadzeniem wojny przez cywilizowane narody.

Poprawka kończyła się żądaniem tego, że Boerom powinno się ofiarować takie warunki pokoju, któreby ci czcigodni mężowie mogli przyjąć.

Minister wojny Brodrick odparł ataki Dillona. W końcu uchwalila izba gmin adres 297 głosami przeciw 78.

Z parlamentu francuskiego.

Paryż 27 lutego. Izba deputowanych przyjęła artykuły 9, 10 i 11 ustawy o stowarzyszeniach. Przy artykule 12-tym, postanawiającym, że każde stowarzyszenie, złożone w większej części z cudzoziemców, albo mające główną siedzibę za granicą, może być dekretem rozwiązane, wniesiono liczne poprawki. Broniąc pewnej poprawki, mówił dep. Reille o zamordowaniu Ludwika XVI. Słowo „zamordowanie“ wywołało wrzawę i gwałtowne protesty. Posiedzenie zamknięto.

Przesilenie gabinetowe w Rumunji.

Bukareszt 27 lutego. W izbie deputowanych prezydent ministrów Carp zawiadomił, że gabinet podał się ponownie do dymisji.

Dżuma.

Kapsztad 27 lutego. Dotychczas zachorowało tu 31 osób na dżumę, a 6 umarło.

Bombaj 27 lutego. W ostatnich dwóch dniach zmarło tu 800 osób, z tego 400 na dżumę.

Sofia 27 lutego. Książę Ferdynand przyjął dymisję gabinetu Petrowa: nie mianował do tej pory następcy Petrowa.

Hamburg 27 lutego. Cesarz niemiecki Wilhelm odjechał wczoraj wieczór do Berlina.

Kanea 27 lutego. Biuro Reutersa donosi: Konsulowie zawiadomili ks. Jerzego, że mocarstwa odrzuciły projekt księcia, aby Kreta została przyłączona do Grecji i obsadzona przez wojska greckie.

Ostatnie wiadomości i rozmaitości.

Defraudacje w magistracie. Dalsze śledztwo przeprowadzone w sprawie nadużyć komisarza magistratu Eugenjusza Nowickiego wykazało, że defraudował on także nieokreśloną jeszcze sumę wkładów na Wawel i że dopuścił się fałszerstwa kilku weksli. Obawa odkrycia tych fałszerstw była też bezpośrednim powodem ucieczki. Krąży też pogłoski, że Nowicki naraził na straty Tow. strzeleckie, którego, jak wiadomo, był sekretarzem. Nowicki wyłudził także podpisy na weksle od wielu wybitnych obywateli lwowskich.

Na kolei lokalnej Lwów-Kleparów-Janów przywrócono będzie ruch ogólny dnia 28 b. m. po czym wróci on n. 3.252.

Wiadomości giełdowe.

Wiedeń 27 lutego.

(fr.) Depesze londyńskie o wrzeczonych znacznych sukcesach, odbiesionych ostatnimi dniami przez Anglików nad Boerami, zelektryzowały dziś giełdy europejskie, zwłaszcza londyńskie i berlińskie i dały impuls do znacznej zwyżki kursów. Nikt bowiem nie pragnie tak gorąco rychłego ukończenia wojny w Afryce, jak sillery giełdowe, a ostatnie sukcesy angielskie zwiększają właśnie szanse jej ukończenia. Także obniżenie stopy procentowej przez Bank niemiecki stanowiło jeden z motywów zwyżki. Jakkolwiek nie odpowiada ono w zupełności oczekiwaniom, gdyż sillery giełdowe liczyły na to, że stopa ta zniżona zostanie o cały procent, a tymczasem zarząd Banku obniżył ją tylko o 1/2 %, z 5 na 4 1/2 %. Tylko na giełdzie paryskiej panowało słabe uspokojenie, a powodem jego była uchwała parlamentarna, zaprowadzająca bardzo wysoki podatek progresywny od spadków. Na naszym targu ruch był i dziś bardzo nieznaczny, mimo to jednak kursa trzymały się stosunkowo dobrze.

Wiedeń 27 lutego. Zamknięcie giełdy godz. z m. 30. Akcje anstr. Zakk. kredy. 673.75, Akcje węg. Zakk. kred. 683.—, Akcje Anglobanku 275.50, Akcje Unionbanku 540.—, Akcje Laenderbanku 415.—, Akcje Bankvereinu 470.—, Akcje Bodencredit 885.—, Akcje gal. Banku hipotecznego —, Akcje kolei państw. 670.50, Akcje kolei państw. 105.50, Akcje tramw. lit. a) 275.—, lit. b) 274.—, Akcje kol. Elbethal 480.50, Akcje kol. Północnej 681.5, Akcje kol. Czerniowieckiej —, Akcje Alpiny 444.—, Akcje Rima Murani 481.—, Akcje pragskiego, Tow. tel. 1618 — tow. —, Akcje fabryki broni —, Akcje tureckie tytoniowe 297.—, Oblig. węg. indenn. 92.50, Renta majowa 98.50, Austr. renta koron. 98.05, Węgierska renta koronowa 98.60, 56 l. listy Tow. kred. ziemi. 91.15, 4 proc. listy Banku kraj. 91.75, 4 i pół proc. listy Banku kraj. 93.75, 4 proc. listy Banku hip. 83.50, 4 i pół proc. listy Banku hipot. 98.—, 5 proc. listy Banku hipot. 109.50, 4 proc. gal. oblig. proin. 96.—, 4 proc. gal. poz. kraj. z roku 1893 92.40, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 97.50, Losy tureckie 103.—, Marki 117.40, Ruble 253.25

Przyjechali do Lwowa.

dnia 27 lutego 1901 r.

HOTEL GEORGE. Hr. L. Ledóchowski z Podola ros. A. Horodyski z Podola ros. A. Rozwadowski z Chilczy. O. Neuberg z Wiednia. W. Zieliński z Iwaneczan. Z. Mechowicz z Jasła. R. Rakowitich z Wiednia. R. Reiss z Czerniowic. J. Grigor z Czerniowic. J. Widmann z Czerniowic. J. Falk ze Stanisławowa. R. Kordecki z Tarnowa. Ks. F. Stelzel z Radkowiec. T. Bohdan z Miatyna. M. Lubieńska z Przemyśla. Hr. A. Zamoycki z Urycza. Hr. S. Łos z Chocimia.

HOTEL IMPERIAL (ul. Trzeciego Maja 1. 3. pierwszorzędną hotel, kawiarnia i restauracja). A. Jedrzejewicz z Starogo Miasta. W. Łos z Żyznowa. H. Karzewski z Moranec. P. Witolska z Borszczowa. J. Szilajski z Medyki. T. Ochocki z Chodorowa. M. Freund z Eipel. Dr. L. Katzenellenbogen ze Stanisławowa. Dyrektor Voss z Białej. Dr. J. Pelzing z Rzeszowa. M. Mayer ze Stanisławowa. Z. Obertynski z Hujcza. W. Gniewosz z Nowosielic. M. Persawa z Nowego Sącza. Dr. B. Falk z Jarosławia.

HOTEL EUROPEJSKI. W. Czajkowska z Bóhrki. S. Poltorowski z Koropca. Dr. W. Sames z Wiednia. Dr. R. Peiper z Przemyśla. H. Korbel z Bielska. M. Urbanicki z Harcowa. S. Białoskorski ze Staj. O. Schnell z Starych Brodów. W. Süsser z Budapesztu. N. Weyda z Parkowa. W. Younga z Pilzua. S. Heller z Sanoka. M. Sphawska z Przemyśla.

Nadesłane.

(Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nie odpowiedzialności.)

Każdy
adwokat,
notariusz,
sędzia

PAŹ KRÓLOWEJ

na to innych sposobów, niż używanych zwykli-
na jej dworze. Ten młody człowiek o spojrzeniu
głębokiem, miewał jej spokój: inny był niż
dworacy o frizowanych wąsach, którzy zalecał
jej się, bo była królową potężną. Kiedy książę
de Guise w przeddzień, wyszedł z jej pokoju
otworzyła jedynie drzwi gabinetu, w którym
zamknęła była dwóch przyjaciół.

Piękny Paź spał już: Troilus oszalał z ra-
dości, rzucił się do kolan Katarzyny, całując jej
ręce, których mu nie bronila.

— Niebezpieczny! — mówiła do niego — na-
rządzić w ten sposób życie!

— Pani, to dlatego, żeby cię ujrzeć.

— A gdyby cię zabito?

— Umarłbym szczęśliwy, w przekonaniu,
że patrzysz na śmierć moją królowo...

— Kochasz mnie zatem trochę?

— Czy ja kocham! ach! pani, nie wiem,
jak ci to powiedzieć. Należę do pani, możesz
kazać mi umrzeć. Co zapagniesz, zrobię za-
wsze!...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wszędzie
do
n a b y c i a

Odpowiedzialny za redakcję: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański. Właściciele i wydawcy: Dr. K. Ostaszewski-Barański, Miński i Sp. Z drukarni M. Schmitta i Sp. pod zarządem St. Pietrowskiego.